

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Mart ayı içinde bir olağan bir de olağanüstü olmak üzere iki toplantı yaptı.

● Komisyon olağan toplantısında, Diyarbakır Kulp-Lice olayları ve Başörtüsü sorunu ile ilgili alt komisyonca hazırlanan raporlar üzerinde görüştü. Ayrıca Başörtüsü sorunu ile ilgili rapor üzerine Anayasa Mahkemesi Başkanı Yekta Güngör Özden'in yaptığı açıklama ve Pasaport Kanununun 22. maddesiyle ilgili uygulamaların görüşülmesi değerlendirildi.

● Komisyon olağanüstü toplantısında, Karabağ'da meydana gelen olaylar ve Ermenilerin sivil Azerilere karşı başlattığı askeri saldırıları ve katliamları görüştü. Yapılan görüşmelerden sonra komisyon üyeleri arasında oluşturulan bir heyetin bölgeye giderek yerinde inceleme yapması ve hazırladığı raporu Komisyon Başkanlığına sunması benimsendi. Alt komisyon üyeleri seçildi ve bu üyeler 6 Mart günü Bakü'ye gitmek üzere hareket ettiler.

Bakü, Ağdam ve olayların cereyan ettiği bölgelerde incelemelerde bulunan alt komisyon üyeleri, Azerbaycan Başbakanı Hasan Hasanof, Meclis Başkanı ve Cumhurbaşkanı Vekili Yakup Mehmedof, Kafkasya Müslümanları Şeyhülislam'ı Allahşükür Paşazade ve Halk Cephesi Lideri ile birer görüşme yaptılar. 12 Mart günü incelemelerini tamamlayarak Türkiye'ye dönen alt komisyon üyeleri, İstanbul Atatürk Havalimanı'nda yaptıkları bir basın toplantısıyla konuya ilişkin gözlem ve incelemeleri hakkında bilgi verdiler.

Karabağ'da incelemelerde bulunan alt komisyon üyelerinin hazırlayıp Komisyon Başkanlığına sunduğu rapor, Komisyonun Bütçe Görüşmeleri nedeniyle toplanamaması üzerine Mart ayı içerisinde ele alınamadı.

● İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu'na Mart ayı içinde çeşitli konularda 173 başvuru yapıldı. Bu başvurulardan altısı hakkında ilgili bakanlık ve kuruluşlar nezdinde ya-

zışmalar sürdürülürken, geri kalan 167 başvuru gerekli işlemler yapılarak sıraya alındı.

● Öte yandan 31 Mart 1992 günü Sosyaldemokrat Halkçı Parti'den istifa eden 14 milletvekili arasında İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Mardin Milletvekili Ahmet Türk, Komisyon Sözcüsü Siirt Milletvekili Zübeyir Aydar ve üye Muş Milletvekili Sırrı Sakık'da bulunuyordu. SHP'den istifaları nedeniyle Ahmet Türk, Zübeyir Aydar ve Sırrı Sakık'ın komisyondaki görevleri de kendiliğinden düşmüş oldu.

14 MİLLETVEKİLİ SHP'DEN İSTİFA ETTİ

Sosyaldemokrat Halkçı Partili 14 milletvekili 31 Mart günü ortak bir bildiri yayınlayarak partilerinden istifa ettiler.

SHP'den ayrılan Zübeyir Aydar (Siirt), Orhan Doğan (Şirnak), Mahmut Kılınç (Adıyaman), Ahmet Türk (Mardin), Sırrı Sakık (Muş), Nizamettin Toğuç (Batman), Muzaffer Demir (Muş), Remzi Kartal (Van), Selim Sadak (Şirnak), Mehmet Sincar (Mardin), M. Emin Sever (Muş), Sedat Yurtdaş (Diyarbakır), Naif Güneş (Siirt), Ali Yiğit (Mardin) kamuoyuna yaptıkları açıklamada, istifa ederken hiçbir merkezden emir almadıklarını, şiddetin her türlüüne karşı olduklarını ve Kürt sorununun çağdaş bir şekilde çözümlenmesini istediklerini bildirdiler.

Türkiye'nin gelişmesi ve demokratikleşmesi doğrultusundaki en acil sorunlardan birinin Kürt sorunu olduğunu savunan milletvekilleri, hükümet programında yer alan ve umutla beklenen "demokratik açılım"ın yaşama geçirilmediğini öne sürdüler.

Basında, kendileri hakkında, bazı merkezlerden direktif aldıklarına ilişkin yer alan haberlerin provakaden başka bir şey olmadığını belirten milletvekilleri "Kötü maksatlı böylesine bir tutum, Türkiye'nin demokratikleşmesi için ortaya çıkacak alternatifleri peşinen mahkum etmeye yöneliktir." dediler.

14 milletvekili, şiddetin her türlüüne karşı olduklarını ve insan kanının akmadığı bir toplum yaratmak-

KİT KOMİSYONU

KİT Komisyonu 15 Nisan-28 Mayıs tarihleri arasında yapacağı toplantılarda 241 KİT'in blanço, netice hesapları ve faaliyet raporlarını denetleyecek.

Anayasa ve TBMM İçtüzüğü gereği yapılacak olan denetimlerde KİT'lerin 1988-1989 ve 1990 yıllarına ait genel iktisat politikaları, işletmecilik faaliyetleri ile uygulama programları ve verimli çalışıp çalışmadıkları kontrol edilecek.

tan yana olduklarını belirttikleri açıklamalarında isteklerini de şöyle dile getirdiler:

"12 Eylül rejiminin doğurduğu tüm antidemokratik yasa ve kararname kaldırılmalı, olağanüstü hal uygulamasına son verilmeli, insanların güvenli yaşama hakkı sağlanmalı, Kürt kimliği, anayasa, yasa ve uluslararası belgelerde güvence altına alınmalı, Kürtçe eğitim dili olarak kabul edilmeli, radyo ve TV'den Kürtçe yayın yapılmalı, koruculuk sisteminden vazgeçilmeli, çalışma yaşamı ILO standartlarına uyarlanmalı."

14 milletvekilinin istifası üzerine TBMM'deki milletvekili dağılımında da değişiklik oldu. SHP'nin üye sayısı 72'ye inerken bağımsızların sayısı 19'a yükseldi.

31 MART 1992'DE MİLLETVEKİLİ DAĞILIMI

DYP	
Doğru Yol Partisi	178
SHP	
Sosyaldemokrat Halkçı Parti	72
ANAP	
Anavatan Partisi	115
RP	
Refah Partisi	40
MÇP	
Milliyetçi Çalışma P.	19
DSP	
Demokratik Sol Parti	7
Bağımsız	19